

## Vammaisneuvoston kokousmuistio

Aika ja paikka: keskiviikkona 5.6.2024 klo 18, Tammenahjon koulun ruokala

### 1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 18.03

### 2. Paikalla olijat

Sanna Koivusalo

Mika Välimaa

Kirsi Virtanen

Krista Saarinen

Katriina Suominen, Olli Suomisen varajäsen

Satu Kankaristo

poissa Olli Suominen

### 3. Maskun kunnan kotisivujen saavutettavuuden ja selkokieliisyyden arviointi

Vammaisneuvosto sai Maskun kunnan viestinnän kehitysryhmältä pyynnön arvioida kunnan kotisivujen saavutettavuutta ja selkokieliisyyttä.

Vammaisneuvoston jäsenet ovat ennakoon tutustuneet kunnan kotisivuihin ja kotisivuista keskusteltiin kokouksessa rakentavassa hengessä. Alla koottuna vammaisneuvoston koottuna:

- Asioita on vaikea löytää sivulta, monet asiat löytyvät vasta monen klikkauksen takaa ja pääosin sivut ovat melko epäselvät.
- Miksi ylhäällä on kaksi valikkoa, se sekoittaa todella herkästi, voisivatko intra, päättäjäportaali jne. ”sisäiset” linkit olla muiden linkkien kanssa rivissä yhden linkin takana koottuna?
- Graafisen ilmeen julkaisut esim. instagramissa ovat usein värimaailmaltaan liian räikeitä, ei toimi näkövammaisille eikä esim. neurohaasteisille. Sinisellä pohjalla olevaa valkoinen teksti on todella vaikea lukea, etenkin kun osassa sivuja pohja on vaaleamman sininen. Kontrastia pitäisi olla enemmän, musta teksti valkoisella pohjalla on paras.
- Rakennuksista ja muista palveluista puuttuu esteettömyysmerkinnät.
- Saavutettavuusseloste pitäisi saada paremmin esille, nyt löytyi vain haun kautta.
- Selkokieliydessä paljon parannettavaa, esimerkiksi kaikista uimapaikoista ei ole yksityiskohtaista tietoa, osasta paikoista on hieman jotain tietoa, osasta ei mitään. Jokaisesta paikasta, oli se sitten rakennus, uimapaikka, retkeilykohde tai leikkipaikka, pitäisi olla helposti löydettävissä tiedot saavutettavuudesta sekä esim. onko vessaa. Jokaisella sivulla pitäisi olla joko alussa tai jossain reunassa samassa paikassa avaintiedot sijainnista ja olosuhteista, ja esim. yhteystiedot.
- Pöytäkirjahaku on todella vaikea, uusia ja vanhoja tietoja päällekkäin. Hakutoimintoa voisi yksinkertaistaa huomattavasti, esim. pöytäkirjan linkki pitäisi olla suoraan luettavissa, eikä aina poistua ja etsiä linkki uudelleen.
- Selkokieliydessä on sivustolla paljon kehitettävää, osa sivuista helpommin luettavaa, osa vaikeammin ymmärrettävää, huomaa, että sivuille sisältöä tekevät lukuisat eri ihmiset.
- Ruudunlukuohjelmalla seuraavat huomiot:
  - Näkövammaisen ei pysty lukemaan pdf-kuvaa, vain pdf-tekstiä ruudunlukuohjelmalla.
  - Joistain kuvista puuttuu alt-teksti, eli vaihtoehtoinen teksti, jonka ruudunlukuohjelma kertoo kuvan kohdalle tultaessa.

- Etusivulla olevat painikkeet, joista avautuu lisää sivuja, kuten varhaiskasvatus ja opetus tai asuminen ja ympäristö, on toteutettu siten, että ruudunlukuohjelma ei kerro niiden olevan linkkejä, painikkeita tai muita elementtejä, jotka voisi avata. Tässä ongelmana on se, ettei ruudunlukuohjelman käyttäjänä ei siis välttämättä tiedä, että elementin voi avata eikä myöskään saa automaattisesti tietoa siitä, mihin kohtaan sivua uudet linkit tulevat.
- Etusivulla oleva diaesitys-tyyppinen osio ei toimi kunnolla ruudunlukijalla.
- Ainakin useimmilla sivuilla varsinaisen tekstin lukeminen onnistuu ruudunlukijalla, mutta edellä mainituiden asioiden takia sivujen löytyminen ja niillä navigointi voi olla hankalaa.
- Nettisivuja kehitettäessä on tärkeää muistaa, että sivujen saavutettavuus on monen tekijän summa ja saavutettavuus voi tarkoittaa eri ihmisille eri asioita, näkövammaiset ovat ruudunlukuohjelman varassa, osalla sivuilla navigointi on haastavaa fyysisten haasteiden vuoksi ja osalla neurologisten haasteiden vuoksi visuaalisuus vaikuttaa paljon sekä tekstin sisällön yksinkertaisuus merkitsee paljon.

#### 4. Erityislasten huomioinen leikkikenttäkartoituksessa

Vammaisneuvosto toivoo, että leikkikenttiä parannetaan, ja parannuksessa olisi hyvä huomioida erityislapset sekä liikunta- ja toimintarajoitteiset lasten huoltajat. Leikkipaikkojen esteettömyyden kehittämiseen löytyvät hyvät tiedot Invalidiliiton sivuilta:

<https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/ulkoalue/leikkipaikka>

Sivustolla ohjeistukset eri leikkivälineiden, kuten keinujen, liukumäkien, hiekkalaatikoiden sekä kulkuväylien esteettömyysohjeisiin.

Lainaus Invalidiliiton sivuilta:

”Leikkipaikan suunnittelun lähtökohtana on se, että liikkumis- ja toimimisesteinen voi olla joko lapsi, häntä vahtiva aikuinen tai leikkipaikalle levähtämään pysähtynyt henkilö. Liikkumisesteiset, näkövammaiset ja allergiset ovat ensisijaisesti suunnittelussa huomioitavia ryhmiä.

Leikkipaikan yleisjärjestelyn pitää olla selkeä ja looginen. Eri toimintojen alueet, kuten kulkuväylät sekä leikkiväline- ja oleskelualueet, täytyy erottaa toisistaan selkeästi erilaisilla pintamateriaaleilla ja väreillä.

Leikkipaikkaa pitäisi ympäröidä aita. Aidassa olevan portin aukon vapaa leveys on vähintään 900 mm, ja lukitusmekanismin korkeus saa olla enintään 850 mm, jotta portin voi avata myös pyörätuolista.

Levähdyspaikkoja on oltava jokaisen leikkikokonaisuuden luona.”

## 5. Vammaisneuvoston osallistuminen Maskun päivään 24.8.

Päätettiin, että vammaisneuvosto ei osallistu Maskun päivään, mutta osallistuu tammikuussa hyvinvointimessuille, jossa helpompi esitellä mm. liikuntamahdollisuuksia. Lisäksi messujen sijainti Hemmingin koululla on saavutettavuudeltaan helpompi kuin Maskun päivän sijainti.

## 6. Muut asiat

Keskusteltiin esteettömyyskartoituksen tilanteesta. Päätettiin, että tiedustellaan uudelta tekniseltä johtajalta esteettömyyskartoituksen etenemistilanteesta. Vammaisneuvosto ei ole saanut lausuntopyyntöjä

rakennusten korjaamisista tai kehittämisestä. Vammaisneuvosto haluaa muistuttaa kunnan virkamiehiä ja päättäjiä, että vastaavia toimia tehtäessä olisi hyvä pyytää mielipiteitä vammaisneuvostolta sekä käyttää esteettömyysasiantuntijaa. Muuan muassa Turku, Naantali ja Lieto käyttävät esteettömyyskartoittaja Jyri Kuparista. Vammaisneuvosto haluaa myös muistuttaa, että esteettömyysasioita ei sovi unohtaa kiinteistöstrategian edetessä, esimerkiksi Yhdistystalo Pääskyrinteen sekä Lemun kirjasto- ja nuorisotiloja uudistettaessa, pääsevätkö tiloihin kaikki kuntalaiset, voivatko kaikki lapset ja nuoret käyttää nuorisotiloja, onko tiloihin suunnitteilla invavessoja? Esimerkiksi pääkirjaston uudistuksessa ei ole huomioitu esim. näkövammaisia, pääkirjaston valkoisiin tolppiin ovat näkövammaiset törmänneet, koska tolpissa ei ole mitään kontrastivärejä, kirjaston tolppiin pitäisi saada esim. mustat raidat tms.

Edellisen teknisen johtajan mukaan Pääskyrinteeseen ei saisi ramppia, koska portaat ovat niin jyrkät. Onko johonkin sisäpihan oveen rampin asentaminen mahdollista? Olisi ikävää, jos harrastus tai nuokkari-ilta jää sen takia, ettei tilaan pääse, se voidaan katsoa syrjinnäksi.

Varhan vammaisneuvostossa kilpailutus taksimatkoista kesken. Neuvoston kokouksessa puhumassa Varhan talousjohtaja, taloustilanne on tiukka, paljon tullaan supistamaan ja lakkauttamaan.

Kunta saanut hankerahaa, työryhmä ideoi miten soveltavaa liikuntaa voisi järjestää tai pilotoida Maskussa. Jatkuvuuden kannalta tärkeää olisi saada urheiluseurat mukaan. Lisäksi on mietittävä millä keinoin löytää soveltavan liikunnan asiakkaat, esimerkiksi saattajakortin haltijat olisi hyvä tiedotuskanava.

Keskusteltiin siitä, että saattajakortin hakuprosessia olisi syytä kunnan taholta päivittää ja nopeuttaa. Vammaisneuvoston varajäsen on odottanut saattajakorttia kaksi vuotta.

Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston yhteistyöllä toukokuussa järjestetty turvallisuusilta oli hyvä tilaisuus, mutta tapahtumassa oli harmillisen vähän yleisöä. Puhujat olivat hyviä ja luennot tärkeitä ja mielenkiintoisia, kaikki varmasti saivat jotain uutta tietoa.

## 7. Seuraava kokous

Keskiviikkona 4.9.2024 klo 18 Tammenahjon koulun ruokalassa